

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження комплексної
програми реалізації в Тернопільській
області Стратегії реформування
системи шкільного харчування на
2024-2027 роки***

Відповідно до законів України „Про місцеві державні адміністрації”, „Про місцеве самоврядування в Україні”, „Про освіту”, „Про повну загальну середню освіту”, указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 6 листопада 2023 року № 734/2023 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 жовтня 2023 р. № 990-р „Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2024 роках” та з метою здійснення комплексу заходів, спрямованих на продовження реформування й осучаснення системи шкільного харчування, запровадження ефективної системи з надання учням Тернопільщини якісних і безпечних харчових послуг:

1. Затвердити комплексну програму реалізації в Тернопільській області Стратегії реформування системи шкільного харчування на 2024-2027 роки, що додається.
2. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

**Виконувач обов'язків начальника
військової адміністрації**

Володимир ВАЖИНСЬКИЙ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 28/01.02-01 від 25.01.2024

Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000FE262F004B47AE00
Підписувач Важинський Володимир Михайлович
Дійсний з 21.12.2022 8:45:48 по 21.12.2024 8:45:48

Віктор Устенко

Світлана Беспоповцева

Ольга Хома

Ірина Рудник

Марія Перейма

Володимир Комінко

Ольга Хвас

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації
№ _____

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
реалізації в Тернопільській області
Стратегії реформування системи шкільного харчування
на 2024-2027 роки

I. Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення програми	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану” (зі змінами), розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 жовтня 2023 року № 990 „Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2024 роках”, протокол наради під головуванням Прем’єр-міністра та за участю першої леді України Зеленської О. В. від 13 листопада 2023 року
3.	Розробник програми	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації
4.	Співрозробники програми	комунальна установа Тернопільської обласної ради „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”
5.	Відповідальний виконавець програми	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації
6.	Учасники програми	департаменти охорони здоров'я; агропромислового розвитку; архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження,

		управління міжнародного економічного співробітництва та інвестиційних проєктів; розвитку інфраструктури обласної військової адміністрації; комунальна установа Тернопільської обласної ради „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”; Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти; навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Тернопільській області; Головне управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області; районні військові адміністрації; органи місцевого самоврядування; установи і заклади освіти області; інститути громадянського суспільства (за згодою), міжнародні організації (за згодою)
7.	Термін реалізації програми	2024 - 2027 роки
8.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	обласний бюджет, бюджети територіальних громад
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі:	4320,0 тис. гривень
1)	коштів державного бюджету	-
2)	коштів обласного бюджету	4320,0 тис. гривень
3)	коштів районних бюджетів	-
4)	коштів бюджетів територіальних громад	відповідно до кошторисних призначень
5)	коштів інших джерел	-

II. Визначення проблеми, на розв’язання якої спрямована програма

Необхідність підготовки комплексної програми реалізації в Тернопільській області Стратегії реформування системи шкільного харчування на 2024-2027 роки зумовлена завершенням виконання плану заходів з реформування системи шкільного харчування, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 1008, а також потребами планування наступних етапів інноваційних змін, з урахуванням здобутих за

попередні періоди досягнень і розв'язанні невирішених проблем у системі шкільного харчування області.

Комплексна програма реалізації в Тернопільській області Стратегії реформування системи шкільного харчування на 2024-2027 року (далі – програма) розроблена відповідно до вимог Конституції України, Закону України „Про освіту”, Указу Президента України від 25 травня 2020 р. № 195 „Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі”, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти „Нова українська школа” на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988, Стратегії реформування системи шкільного харчування на період 2027 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 жовтня 2023 р. № 990-р (далі – Стратегії).

Згідно з аналізом етапів реалізації в 2021-2023 роках обласної програми „Дітям Тернопільщини – якісне і безпечне харчування” на період 2021-2024 років встановлено, що в першому семестрі 2023/2024 навчального року харчові послуги здобувачам освіти надавалися в 574 шкільних їдальнях, з яких 444 діяли у типових і 130 – у пристосованих приміщеннях, гаряче харчування організовувалося для 75 428 учнів закладів загальної середньої освіти – 72,4 % від загального числа здобувачів освіти. Загальний обласний показник середньої вартості щоденного одноразового гарячого харчування упродовж цього часу становив 31,0 гривня. Найбільше коштів на одноразове харчування здобувачів освіти передбачили в Чортківській міській – 54,0 гривні, Бережанській міській та Більче-Золотецькій сільській територіальних громадах – 50 гривень, від 40 до 45 гривень – в одинадцяти, 30-39 гривень – в п'ятнадцяти, 20-29 гривень – в чотирнадцяти, 15-19 гривень – в дев'яти територіальних громадах. Найменше коштів на одноразове харчування учнів спрямували: Микулинецька селищна (14 гривень), Золотопотіцька сільська (12 гривень) і Козівська селищна (9,5 гривень) територіальні громади.

Безкоштовно харчувалися 17875 школярів 1-4 класів пільгових і 6199 школярів інших категорій.

Станом на грудень 2023 року в закладах загальної середньої освіти області харчові послуги надавали 632 кухарі, з яких фахову освіту мали 428 осіб. Наділені відповідними посадовими обов'язками у шкільних їдальнях 63 комірники, 341 підсобний робітник та 276 сестер медичних.

Запроваджено чотиритижневе меню із застосуванням обліку та аналізу харчування школярів. Переважна більшість закладів освіти організовують харчування самостійно, аутсорсинг організовано у 80, кейтеринг – в 9 закладах загальної середньої освіти області.

Актуальними проблемами і надалі залишаються неналежні умови організації достатнього, якісного, безпечного, збалансованого харчування у закладах освіти; відсутність у більшості дітей звичок і потреб здорового харчування; застарілість обладнання харчоблоків, що не дозволяє використовувати сучасні технології приготування страв і забезпечувати дотримання принципів системи НАССР; необхідність у додатковому навчанні

працівників закладів освіти та підприємств, що надають послуги з організації харчування закладам освіти.

Прийняття комплексної програми реалізації в Тернопільській області Стратегії реформування системи шкільного харчування на 2024-2027 роки стане важливим продовженням успішного реформування системи шкільного харчування в області.

III. Визначення мети програми

Метою програми є здійснення комплексу заходів, спрямованих на продовження реформування й осучаснення системи шкільного харчування, запровадження ефективної системи з надання учням Тернопільщини якісних і безпечних харчових послуг відповідно до Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року. Виконання заходів програми сприятиме соціальному захисту вразливих категорій школярів, формуванню в учнівському середовищі необхідності здорового харчування, усвідомленого вибору раціонального харчування як прояву піклування про власне здоров'я та психологічний стан в критичних умовах.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми; строки та етапи виконання програми

Вирішення наявних проблем та виконання мети програми передбачається шляхом проведення у закладах освіти відповідних заходів за напрямками:

- 1) організаційно-практичні та матеріально-технічні завдання програми:
створення умов для організації повноцінного, якісного та безпечного харчування здобувачів освіти;
забезпечення різноманітним, повноцінним та збалансованим харчуванням здобувачів освіти;
- 2) кадрове забезпечення, підвищення фахового рівня керівників закладів освіти і працівників їдалень щодо надання послуг з якісного та безпечного харчування;
- 3) інформаційний та методичний супровід виконання завдань програми.

Усунення проблем щодо належного надання здобувачам освіти якісного та безпечного харчування здійснюватиметься шляхом вжиття конкретних практичних дій, спрямованих на вдосконалення мережі їдалень (харчоблоків), їх матеріально-технічне, технологічне і кадрове забезпечення, підвищення рівня надання послуг з якісного харчування.

Успішна реалізація програми потребує налагодження ефективної координації дій, тісної співпраці галузевих департаментів та управлінь обласної військової адміністрації, місцевих органів влади, територіальних громад та інших установ, причетних до організації шкільного харчування.

Програму розроблено на 2024-2027 роки з урахуванням термінів реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року.

V. Перелік завдань і заходів програми та результативні показники

Пріоритетними завданнями програми є:

прийняття в територіальних громадах області цільових програм та/або заходів з реформування системи харчування в підпорядкованих закладах освіти відповідно до цієї програми;

забезпечення достатнього фінансового ресурсу для закупівель харчових продуктів чи послуг з організації харчування та здійснення закупівель;

оновлення та модернізація харчоблоків закладів освіти з використанням новітніх технологічних процесів, покращення показників енергоефективності та дотримання принципів системи НАССР;

забезпечення органів місцевого самоврядування і закладів освіти достатнім штатом кваліфікованих працівників, які якісно та безпечно організовують харчування і сприяють формуванню в учнів здорових харчових звичок;

організація та проведення міжвідомчих обласних і регіональних форумів, нарад, семінарів, тренінгів та інших заходів з питань організації безпечного та здорового харчування здобувачів освіти, дотримання вимог чинних санітарних норм, поширення ефективного та результативного досвіду роботи у сфері харчування;

організація та проведення вивчення (моніторинг) дотримання і практичного застосування в закладах освіти постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках НАССР;

свідоме обрання здобувачами освіти здорового харчування.

Ключовими заходами щодо виконання завдань програми, пов'язаних із реалізацією національної Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року є:

1) забезпечення здобувачам освіти рівних можливостей у доступі до збалансованого здорового харчування та спроможність органів місцевого самоврядування в організації надання якісних харчових послуг, а саме:

забезпечення безоплатним якісним харчуванням усіх учнів пільгових категорій, відповідно до Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 305;

сприяння органів місцевого самоврядування розширенню категорій, що харчуються безоплатно (пріоритет для 1-4 класів);

підвищення кваліфікації працівників органів місцевого самоврядування, які займаються державними закупівлями та контролю за прозорістю використання місцевих ресурсів на забезпечення харчування дітей;

моніторинг якості харчування і задоволення ним здобувачів освіти та їх батьків;

2) упровадження в організації харчування здобувачів освіти сучасних підходів до модернізації інфраструктури харчоблоків, а саме:

сприяння впровадженню нових технологічних моделей в процес організації харчування, оптимізації мережі харчоблоків для приготування їжі в закладах освіти відповідно до Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2023 р. № 549 „Про внесення змін до Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку” (опорна кухня, базова кухня та фабрика-кухня);

підготовка якісних проєктно-кошторисних документацій для реалізації комплексної модернізації харчоблоків у закладах освіти з урахуванням трьох технологічних моделей організації харчування;

3) покращення кадрового потенціалу в сфері шкільного харчування:

створення не менш ніж одного кулінарного хабу на базі закладу професійно-технічної освіти згідно з сучасними вимогами технологічних процесів та матеріально-технічної бази, який готуватиме тренерів згідно з програмами Міністерства освіти і науки України;

розроблення та впровадження програм підвищення кваліфікації кухарів на базі обласного кулінарного хабу за програмою Міністерства освіти і науки України;

моніторинг кількості кухарів, які пройшли навчання та отримали сертифікати;

4) посилення ролі територіальних громад в комунікації щодо реформи шкільного харчування та промоції здорового харчування в цілому:

набуття працівниками закладів освіти компетентностей, необхідних для формування навичок здорового харчування у здобувачів освіти в рамках реалізації регіональної комунікаційної стратегії та інформаційної підтримки реформи шкільного харчування за участю органів місцевого самоврядування, місцевих медіа, лідерів думок;

висвітлення кращих практик реалізації реформи шкільного харчування на місцях, на рівні регіональних та національних медіа; успішних кейсів на інформаційних ресурсах порталу „Знаймо” та на ресурсах профільних центральних органів виконавчої влади;

комунікація щодо імплементації реформи із зацікавленими особами.

Реалізація заходів програми дозволить забезпечити:

збільшення кількості учнів, які отримують харчові послуги в шкільних їдальнях з відновленими/модернізованими харчоблоками;

підвищення ефективності закупівельних процедур;

оптимізацію ресурсів, необхідних для організації харчування внаслідок комплексної модернізації харчоблоків та впровадження ефективних моделей;

покращення умов безпечності харчування в закладах освіти;

набуття посадовими особами місцевого самоврядування та працівниками закладів освіти компетентностей, необхідних для організації якісного харчування школярів;

впровадження у закладах освіти нових форм і моделей харчування з урахуванням нового меню;

зміну харчових уподобань здобувачів освіти на користь здорового харчування.

Фінансування програми здійснюватиметься за рахунок коштів обласного бюджету, бюджетів територіальних громад відповідно до кошторисних призначень на 2024-2027 роки та інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України.

**Ресурсне забезпечення
комплексної програми реалізації в Тернопільській області
Стратегії реформування системи шкільного харчування
на 2024-2027 роки**

тис. гривень

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Роки виконання програми				Усього витрат на виконання програми
	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	1100,0	1120,0	1050,0	1050,0	4320,0
державний бюджет	-	-	-	-	-
обласний бюджет	1100,0	1120,0	1050,0	1050,0	4320,0
районні бюджети	-	-	-	-	-
бюджети територіальних громад	-	-	-	-	-
кошти небюджетних джерел	-	-	-	-	-

Заплановані результативні показники програми

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії програми	Вихідні дані на завершення дії програми	З них за роками			
					2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік
I.	Показники продукту програми							
1.	Кількість проведених навчань/підвищення кваліфікації, тренінгів, майстер-класів тощо для працівників органів управління освітою, закладів освіти, їдалень з питань організації якісного, безпечного та здорового харчування (очна форма, дистанційна, змішана, виїзні)	одиниць	1	76	19	19	19	19
2.	Кількість проведених заходів у формі семінарів, нарад, форумів, конференцій, тренінгів, круглих столів та в інтерактивній формі (дегустації, навчальні візити, майстер-класи) для осіб відповідальних та залучених до організації якісного, безпечного та здорового харчування (очна форма, дистанційна, змішана, виїзні)	одиниць	82	144	36	36	36	36
3.	Кількість проведених обласних конкурсів (щорічної відзнаки) кращих практик впровадження	одиниць	1	4	1	1	1	1

	реформи шкільного харчування у закладах освіти							
4.	Кількість проведених виїзних моніторингів з питань вивчення організації харчування на місцях	одиниць	-	80	20	20	20	20
5.	Кількість проведених вивчень на території України та за кордоном кращих практик організації харчування в закладах освіти	одиниць	-	8	2	2	2	2
6.	Кількість підготовленої друкованої та електронної продукції: - інформаційний посібник - відеоролик	одиниць	-	800 2	200 1	200 1	200 -	200 -
II.	Показники ефективності програми							
1.	Середня вартість проведення навчання з питань організації якісного, безпечного та здорового харчування	тис. гривень	5,5	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6
2.	Середня вартість проведення заходу з питань організації якісного, безпечного та здорового харчування	тис. гривень	2	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
3.	Середня вартість проведення одного конкурсу (щорічної відзнаки) кращих практик впровадження реформи шкільного харчування у закладах освіти за 4 напрямками	тис. гривень	121	725	720	740	720	720

4.	Середня вартість проведення щорічних виїзних моніторингів з питань вивчення організації харчування на місцях	тис. гривень	-	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
5.	Середня вартість поїздки з вивчення кращих практик організації харчування в закладах освіти	тис. гривень	-	25	25	25	25	25
6.	Середня вартість: - інформаційний посібник - відеоролик	тис. гривень	-	0,1 50	0,1 50	0,1 50	0,1 -	0,1 -
III.	Показники якості програми							
1.	Кількість осіб, залучених до участі в навчаннях з питань організації якісного, безпечного та здорового харчування	кількість осіб	16	5980	1200	1500	1640	1640
2.	Кількість осіб, залучених до участі в заходах з питань організації якісного, безпечного та здорового харчування	кількість осіб	2010	3800	940	950	960	950
3.	Забезпечення проведення обласного конкурсу	відсоток	100	100	100	100	100	100
4.	Кількість учнів охоплених якісним і безпечним харчуванням в осучаснених їдальнях (харчоблоках) закладів освіти	відсоток	59	71	61	67	73	82
5.	Впровадження кращих європейських практик організації харчування	відсоток	-	100	100	100	100	100
6.	Популяризація здорового харчування	відсоток	70	100	100	100	100	100

VI. Напрями діяльності та заходи програми

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів виконання завдань програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. гривень, у тому числі				Очікувані результати
						2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. Забезпечення достатнього фінансового ресурсу в замовників для закупівель харчових продуктів чи послуг з організації харчування та здійснення закупівель просто та ефективно										
Операційна ціль 1. Забезпечення достатнього фінансування для якісних закупівель										
1.	Комунікація з представниками органів місцевого самоврядування стосовно особливостей і вимог до забезпечення харчування в закладах освіти	1) проведення моніторингу стану впровадження реформи шкільного харчування та надання якісних послуг з організації харчування в закладах освіти області	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”	не потребує фінансування	-	-	-	-	сформовано щорічні звіти, надано актуальні дані про стан організації харчування в закладах освіти, охоплення учнів гарячим харчуванням та їх задоволеності харчуванням у закладах загальної середньої освіти на рівні кожного закладу, громади, області

		2) проведення аналізу показників вартості харчування в закладах освіти, надання рекомендацій щодо встановлення нижньої межі вартості харчування на одну дитину	грудень 2024 - 2027 років	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, органи місцевого самоврядування (за згодою)	не потребує фінансування	-	-	-	-	проведено щорічний аналіз вартості харчування; отримано дані для прийняття ефективних управлінських рішень, збільшення засновниками фінансування на організацію харчування в закладах освіти: - в ЗЗСО територіальних громад на рівні 35-50 гривень; - ЗЗСО, які фінансуються з обласного бюджету на рівні 120-140 гривень
Операційна ціль 2. Зрозумілість і доступність процедури закупівель для замовників, а також механізмів впливу на постачальників харчових продуктів/послуг харчування										
2.	Здійснення заходів щодо підвищення кваліфікації	організація семінарів щодо особливостей проведення закупівель у сфері	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової	не потребує фінансування	-	-	-	-	проведено 8 семінарів (щороку 2 семінари) із

	закупівельників та постачальників/ послуг харчування	організації харчування в закладах освіти		адміністрації, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”						залученням 160 осіб (щороку 40 осіб)
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. Оновлення та модернізація харчоблоків закладів освіти з використанням новітніх технологічних процесів, покращення показників енергоефективності та дотримання принципів системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР)										
Операційна ціль 1. Завдяки відновленій та модернізованій мережі харчоблоків закладів освіти із застосуванням трьох технологічних моделей забезпечення учнів повноцінним, безпечним та різноманітним харчуванням (та інших груп населення за потреби та можливості)										
3.	Визначення потреб закладів освіти, зокрема щодо модернізації харчоблоків, що дасть змогу передбачити пріоритетність проєктів	1) проведення опитування та виїзні моніторинги у закладах освіти щодо проблемних питань і потреб в організації харчування	квітень 2024 - 2027 років	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”	обласний бюджет	25	25	25	25	здійснено 80 (щорічно 20 виїзних) моніторингів і обстежень; проведено та оприлюднено результати щорічних опитувань 585 закладів загальної середньої освіти області; отримано дані для створення та оновлення

										інтерактивної карти потреб в організації харчування у закладах освіти
	2) визначення попереднього переліку закладів освіти, що потребують оновлення та/або модернізації харчоблоків, в основі яких сучасний технологічний процес, що забезпечує дотримання принципів системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) (далі - система НАССР) та приготування якісної та безпечної їжі в асортименті	серпень 2024 - 2027 років	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, органи місцевого самоврядування (за згодою)	не потребує фінансування	-	-	-	-	визначено перелік закладів освіти, їх потреби щодо оновлення та/або модернізації харчоблоків для прийняття ефективних управлінських рішень	
	3) впровадження нових технологічних моделей в організації харчування з оптимізації мережі харчоблоків, для	2024-2027 років	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, районні військові адміністрації,	не потребує фінансування	-	-	-	-	впроваджено нові технологічні моделі в організації харчування	

		приготування їжі в закладах освіти територіальних громад відповідно до 3-х технологічних моделей організації харчування (опорна кухня, базова кухня, фабрика-кухня)		органи місцевого самоврядування (за згодою), КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”						
Операційна ціль 2. Спроможність закладів освіти впровадити та підтримувати дієву систему НАССР										
4.	Організація заходів щодо підвищення кваліфікації, оновлення знань та проведення інформаційно-комунікаційної кампанії з ефективності системи НАССР	1) визначення цільової аудиторії для проходження онлайн-курсу на освітній платформі „Prometheus” з розроблення, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи НАССР	2024 рік	Головне управління Держпродспожив-служби в Тернопільській області, департаменти освіти і науки; агропромислового розвитку обласної військової адміністрації, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, інститути громадянського	не потребує фінансування	-	-	-	-	сформовано цільову аудиторію (особи з числа працівників органів управління освітою, закладів освіти) для проходження онлайн-курсу

				суспільства (за згодою), міжнародні організації (за згодою)						
		2) організація проведення заходів (вебінарів, семінарів, тренінгів, майстер-класів тощо) щодо впровадження, застосування та підтримання дієвості системи НАССР	2024-2027 роки	департаменти освіти і науки; агропромислового розвитку обласної військової адміністрації, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, Головне управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області	обласний бюджет	20	20	20	20	організовано 16 заходів (щорічно 4 виїзні навчання) на базі закладів освіти Тернопільського, Кременецького, Чортківського районів та міста Тернополя; підвищено поінформованість 585 осіб, відповідальних за організацію харчування в закладах освіти
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. Забезпечення органів місцевого самоврядування і закладів освіти достатнім штатом кваліфікованих працівників, які якісно та безпечно організовують харчування і сприяють формуванню в учнів здорових харчових звичок										
Операційна ціль 1. Забезпечення закладів освіти мотивованими та професійними медичними фахівцями та працівниками харчоблоків										

5.	Організація підготовки/підвищення кваліфікації кухарів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та кулінарному хабі;	1) розроблення проєктів програм з підготовки/підвищення кваліфікації кухарів	2024 - 2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Тернопільській області, інститути громадянського суспільства (за згодою)	не потребує фінансування	-	-	-	-	затверджено програми, які передбачають заходи з підготовки/підвищення кваліфікації кухарів та інших працівників їдалень закладів освіти; підвищено професійні компетентності працівників їдалень закладів освіти
		2) визначення мережі центрів підвищення кваліфікації кухарів	лютий-квітень 2024 року	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Тернопільській області, районні військові адміністрації, органи місцевого самоврядування (за	не потребує фінансування	-	-	-	-	оприлюднено на офіційному вебсайті департаменту освіти і науки обласної військової адміністрації перелік закладів професійної (професійно-технічної) освіти, які

			згодою), інститути громадянського суспільства (за згодою)						визначено центрами підвищення кваліфікації;
	3) організація проведення навчань тренерів центрів підвищення кваліфікації кухарів	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Тернопільській області, районні військові адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), інститути громадянського суспільства (за згодою)	обласний бюджет	25	25	25	25	проведено 8 навчань: (щороку 2 навчання), підготовлено не менше як 100 тренерів (щороку 25 осіб)
	4) організація проведення навчань та підвищення кваліфікації кухарів шкільних їдалень	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Тернопільській області, районні військові адміністрації, органи місцевого	обласний бюджет	40	40	40	40	проведено 12 навчань/ підвищення кваліфікації: (щороку 3 навчання), підготовлено не менше як 300 кухарів (щороку 75 осіб) здійснено моніторинг

				самоврядування (за згодою), інститути громадянського суспільства (за згодою), міжнародні організації (за згодою)						кількості кухарів, які пройшли навчання/підвищили кваліфікацію
Операційна ціль 2. Набуття педагогічними працівниками та керівниками закладів освіти, науково-педагогічними працівниками обласного інституту післядипломної освіти відповідних компетентностей і сприяння формуванню навичок здорового харчування учнів та їх батьків										
6.	Організація діяльності щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників та керівників закладів освіти	І) підготовка та впровадження програм підвищення кваліфікації, тренінгів, семінарів з питань здорового харчування для педагогічних працівників закладів освіти	лютий-березень 2024 року	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Тернопільській області, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, інститути громадянського суспільства (за згодою), міжнародні організації (за згодою)	не потребує фінансування	-	-	-	-	розроблено програми підвищення кваліфікації, тренінгів, семінарів з питань здорового харчування для педагогічних працівників закладів освіти; забезпечено оволодіння компетентностями, необхідними для якісного підвищення кваліфікації

										педагогічних працівників
		2) організація та проведення навчань/підвищення кваліфікації педагогічних працівників та керівників закладів освіти щодо якісної організації харчування в закладах освіти відповідно до вимог законодавства	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Тернопільській області, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, інститути громадянського суспільства (за згодою)	обласний бюджет	30	30	30	30	організовано 16 навчань: (щорічно 4) у формі вебінарів, тренінгів, майстер-класів та виїзних занять на базі закладів освіти Тернопільського, Кременецького, Чортківського районів та міста Тернополя для не менше як 580 працівників закладів освіти (щороку 145 осіб); підвищено рівень управлінської спроможності керівників закладів освіти з

										питань організації харчування
Операційна ціль 3. Ефективне впровадження органами місцевого самоврядування реформи системи шкільного харчування з урахуванням кращих європейських практик										
7.	Забезпечення надання консультацій і роз'яснень щодо впровадження реформи системи шкільного харчування посадовим особам місцевого самоврядування та депутатам місцевих рад	1) вивчення досвіду організації шкільного харчування на території України та за кордоном для впровадження кращих практик у закладах загальної середньої освіти області	2024-2027 роки	департамент освіти і науки, управління міжнародного економічного співробітництва та інвестиційних проєктів обласної військової адміністрації, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, інститути громадянського суспільства та міжнародні організації (за згодою)	не потребує фінансування					організовано 8 заходів/ поїздок (щороку 2) для впровадження кращих практик організації харчування; налагоджено співпрацю з міжнародним и партнерами та інститутами громадянсько-госуспільства підвищено ефективність впровадження реформи шкільного харчування
		2) організація та проведення	2024-2027	департаменти освіти і науки;	обласний бюджет	20	20	20	20	проведено 8 заходів (щороку 2) із

		вебінарів, семінарів, круглих столів та інших заходів з питань організації шкільного харчування спільно з міжнародними партнерами та інститутами громадянського суспільства	роки	охорони здоров'я, управління міжнародного економічного співробітництва та інвестиційних проєктів обласної військової адміністрації. КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, інститути громадянського суспільства та міжнародні організації (за згодою)						залученням не менше як 150 осіб на кожен захід (усього 1200 осіб)
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4. Свідоме обрання учасниками освітнього процесу здорового харчування										
Операційна ціль 1. Повноцінне, збалансоване харчування учнів у закладах освіти, яке відповідає затвердженим нормам										
8.	Впровадження примірних чотиритижневих сезонних меню у закладах освіти; розширення переліку страв і технологічних карток	застосування примірного чотиритижневого сезонного меню	2024 рік	департаменти освіти і науки; охорони здоров'я обласної військової адміністрації, Головне управління Держпродспоживслужби в Тернопільській	не потребує фінансування	-	-	-	-	розроблено проєкт меню, створено передумови для зменшення навантаження на медичних сестер з

	(рецептури) для харчування в закладах освіти			області						дієтичного харчування у закладах освіти, де самостійно організовують харчування
Операційна ціль 2. Сприяння свідомому вибору здорового харчування через освіту										
9.	Популяризація знань формування принципів здорового харчування та збереження фізичного здоров'я	1) організація та проведення навчання/підвищення кваліфікації вчителів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти та вихователів старших груп закладів дошкільної освіти щодо основ здорового харчування	2024 – 2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, інститути громадянського суспільства (за згодою)	обласний бюджет	50	50	50	50	проведено 40 навчань/підвищення кваліфікації (щороку 10) з основ здорового харчування із залученням не менше як 3000 вчителів 1-4 класів упродовж чотирьох років (щороку не менше 750 осіб) та не менше як 2000 вихователів старших груп закладів дошкільної освіти упродовж чотирьох років

										(щороку не менше 500 осіб); забезпечено готовність педагогічних працівників до надання якісних освітніх послуг у процесі забезпечення здоров'я-збережувально го компоненту навчання
		2) проведення вікторин, конкурсів, квестів з учнями закладів загальної середньої освіти	2024 – 2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення	обласний бюджет	50	50	50	50	проведено вікторини, конкурси, квести з учнями закладів загальної середньої освіти освіти; сформовано навички критичного мислення для протидії маркетинговим маніпуляціям

				розвитку освітніх закладів області”, інститути громадянського суспільства (за згодою), міжнародні організації (за згодою)						з просування нездорової їжі, вміння робити вибір на користь здорової їжі
10.	Підготовка та поширення матеріалів про вплив здорового харчування на покращення психологічного стану	створення та розповсюдження мультимедійних матеріалів про вплив здорового харчування	2024-2027 роки	департаменти освіти і науки; охорони здоров'я обласної військової адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, інститути громадянського суспільства (за згодою), міжнародні організації (за згодою)	обласний бюджет	50	50	-	-	розроблено 2 мультимедійні відеоролики (у 2024-2025 щорічно - 1); сформовано компетентності, необхідні для здорового життя

11.	Формування в освітньому середовищі інформаційного поля для розуміння навичок здорового харчування та збереження здоров'я шляхом застосування нових форм передачі знань	1) організація та проведення інтерактивних заходів: навчальних візитів, майстер-класів, дегустацій, тощо для формування здорових харчових звичок у дітей шкільного віку	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, органи місцевого самоврядування (за згодою), заклади освіти, інститути громадянського суспільства (за згодою), міжнародні організації(за згодою)	обласний бюджет	25	25	25	25	проведено 12 інтерактивних заходів (щороку 3 заходи) із залученням 500 осіб (щороку 125); сформовано компетентності, необхідні для здорового життя у нових формах передачі знань
		2) організація та проведення обласних конкурсів (щорічної відзнаки) кращих практик впровадження реформи шкільного харчування на території області, за 4 ключовими напрямками:	2024 - 2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх						проведено 4 конкурси (щорічно -1) із врученням нагород і цінних подарунків; визначено кращі практики впровадження
		організація якісного			обласний	160	170	160	160	

		та безпечного харчування: закупівлі та фінансування;		закладів області”, Головне управління Держпродспожив-служби в Тернопільській області, районні військові адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), інститути громадянського суспільства (за згодою), міжнародні організації(за згодою)	бюджет					реформи шкільного харчування за ключовими напрямками; створено умови щодо мотивування до впровадження реформи
		оновлення та модернізація харчоблоків: комплексний підхід. Дотримання вимог системи НАССР			обласний бюджет	160	170	160	160	
		розвиток кадрового потенціалу у сфері харчування			обласний бюджет	200	200	200	200	
		впровадження нових норм харчування, меню: формування та промоція культури здорового харчування			обласний бюджет	200	200	200	200	
Операційна ціль 3. Доступність та зрозумілість інформації про здорове харчування										

12.	Розвиток функціоналу та поширення інформації про веб-портал „ЗНАЙМО”	1) популяризація вебпорталу „ЗНАЙМО” з метою підвищення рівня обізнаності населення щодо здорового харчування	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області” , інститути громадянського суспільства (за згодою)	не потребує фінансування	-	-	-	-	розширено цільову аудиторію вебпорталу „ЗНАЙМО”; здійснено популяризацію здорового харчування серед населення
		2) надання заявникам посилання на вебпортал „ЗНАЙМО” під час опрацювання звернень, що надходять до органів державної влади, з питань організації харчування у закладах освіти	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації	не потребує фінансування	-	-	-	-	надано посилання на веб-портал „ЗНАЙМО” у кожному випадку під час опрацювання звернень щодо організації харчування у закладах

										освіти; підвищено обізнаність заявників щодо офіційних джерел інформації стосовно реформи шкільного харчування
13.	Залучення лідерів думок, „спікерів реформи” до підвищення рівня поінформованості населення з питань впровадження реформи шкільного харчування та формування здорових харчових звичок	1) організація та проведення щорічних міжвідомчих обласних і в територіальних громадах форумів, нарад, семінарів й інших заходів з питань впровадження реформи шкільного харчування та формування здорових харчових звичок у населення	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, інститути громадянського суспільства (за згодою)	обласний бюджет	25	25	25	25	проведено 100 заходів: (щороку 25); розширено цільову аудиторію, здійснено популяризацію здорового харчування серед населення

		2) розроблення, наповнення та оновлення на вебсайтах рубрики „Ділимося досвідом” про кращі практики впровадження реформи шкільного харчування	грудень 2024 року, 2025-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, інститути громадянського суспільства (за згодою)	не потребує фінансування	-	-	-	-	розміщено інтерактивний інструмент на вебсайтах зазначених установ; поширено найбільш успішний досвід закладів освіти області
14.	Інформаційний та методичний супровід виконання завдань програми	1) здійснення комплексних практичних заходів з організації систематичної роботи з батьками, громадськістю щодо їх ролі в покращенні якісного та безпечного харчування в закладах освіти	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, КУТОР „Центр аналітично-	не потребує фінансування	-	-	-	-	підвищено рівень громадського впливу на процес харчування в закладах освіти області

				методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, районні держадміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою), інститути громадянського суспільства (за згодою)						
		2) здійснення моніторингу виконання завдань програми та оприлюднення інформації про їх виконання на офіційних вебсайтах	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”,	не потребує фінансування	-	-	-	-	здійснено щоквартальний моніторинг; розміщено на вебсайтах зазначених установ відповідну інформацію

				інститути громадянського суспільства (за згодою)						
		3) підготовка друкованих та електронних посібників з матеріалами реалізації програми	2024-2027 роки	департамент освіти і науки обласної військової адміністрації, КУТОР „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області”, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти	обласний бюджет	20	20	20	20	підготовлено друковану та електронну продукцію (щорічно один посібник, тираж 200 прим.); сформовано розуміння і необхідний рівень знань учасників освітнього процесу щодо особливостей і вимог до організації харчування
Разом за програмою					4320	1100	1120	1050	1050	
Кошти державного бюджету					-	-	-	-	-	
Кошти обласного бюджету					4320	1100	1120	1050	1050	
Кошти районних бюджетів					-	-	-	-	-	
Кошти бюджетів територіальних громад					-	-	-	-	-	
Кошти інших джерел					-	-	-	-	-	

VII. Координація та контроль за ходом виконання програми

Координацію виконання заходів програми здійснює департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації.

Відповідальні виконавці забезпечують виконання заходів програми і про виконану роботу інформують комунальну установу Тернопільської обласної ради „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області” щороку до 1 січня та до 1 липня (починаючи з 2024 року) упродовж 2024-2028 років. Узагальнену інформацію комунальна установа Тернопільської обласної ради „Центр аналітично-методичного та матеріально-технічного забезпечення розвитку освітніх закладів області” подає в департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації та Тернопільську обласну раду щороку до 5 січня та до 5 липня (починаючи з 2024 року) упродовж 2024-2028 років.

Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації щороку до 25 грудня впродовж строку дії програми інформує Тернопільську обласну військову адміністрацію про хід її виконання, а також подає звіт про виконання програми щороку до 20 січня та до 20 липня (починаючи з 2024 року) упродовж 2024-2028 років департаменту економічного розвитку і торгівлі Тернопільської обласної військової адміністрації.

**Директор департаменту освіти і науки
військової адміністрації**

Ольга ХОМА

Ірина Рудник